

Enligt 453/2010 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2013-01-31

Ersätter blad utfärdat 2008-10-27

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

Sthamex SVM

Leverantörens produktnummer

i40391

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Brandsläckningsmedel

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

Presto Brandsäkerhet AB

Värmbolsvägen 2

Box 315

64123 KATRINEHOLM

+46(0)150-76000

info@presto.se

Telefon

E-post

Ursprunglig tillverkare av denna produkt

Fabrik chemischer Präparate von Dr. R. Sthamer GmbH & Co. KG, Liebigstraße 5,

DE-D-22113 Hamburg, Tyskland

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Irriterar ögonen (Kategori 2)

Irriterande (Kategori 2)

Klassificering enligt 1999/45/EG

Irriterande.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Varning

Faroangivelser

H315

Irriterar huden

H319

Orsakar allvarlig ögonirritation

Skyddsangivelser

P280

Använd skyddshandskar och ögonskydd

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P337+P313

Om ögonirritation kvarstår: Sök läkarvård

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andra faror

Ej relevant.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av en homogen vattenlösning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

ETYLENGLYKOLMONOBUTYLETER			
CAS nr	111-76-2	Eye Irrit 2, Acute Tox 4 <i>dermal</i> , Skin Irrit 2, Acute Tox 4 <i>oral</i> , Acute Tox 4 <i>vapour</i> ;	<= 20%
EG nr	203-905-0	H319, H312, H315, H302, H332	
Index nr	603-014-00-0	Xn; R20/21/22 R36/38	
NATRIUM-ALKYLETERSULFAT			
CAS nr	73665-22-2	Skin Irrit 2, Eye Irrit 2; H315, H319	<= 10%
		Xi; R36/38	
TRIS(2-HYDROXIETYL)AMMONIUM-DODECYLSULFAT			
CAS nr	139-96-8	Skin Irrit 2, Eye Dam 1; H315, H318	<= 5%
EG nr	205-388-7	Xi; R38 R41	
NATRIUM LAURYLETERSULFAT			
CAS nr	68891-38-3	Eye Irrit 2, Skin Irrit 2; H319, H315	<= 5%
EG nr	500-234-8	Xi; R36/38	

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b. Innehåller även icke märkningspliktig(a) komponent(er).

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

Lägg personen i framstupa sidoläge, om han är medvetslös eller omtöcknad.

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft; Kontakta läkare.

Vid kontakt med ögonen

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon. Transportera omedelbart den skadade till sjukhus.

Tag bort fasta partiklar.

Vid hudkontakt

Tag av förorenade kläder.

Spola med rikligt med vatten i minst 5 minuter.

Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Vid förtäring

Skölj först munnen noggrant med mycket vatten och SPOTTA UT sköljvattnet. Drick sedan minst en halv liter vatten och kontakta läkare. Framkalla EJ KRÄKNING.

Observera aspirationsrisken vid kräkningar.

Kräkning medför risk för kvävning pga skumbildning.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Vid normal användning är symptom sällsynta. Vid stora doser eller för känsliga individer kan ospecifika symptom t ex illamående, kräkningar, diarré, och allmän sjukdomskänsla förekomma.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

Vid kontakt med läkare, se till att ha detta säkerhetsdatablad till hands.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Ej tillämpligt: Produkten är ett släckmedel.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Observera att släckvattnet kan innehålla giftiga eller i övrigt skadliga ämnen.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Vid utsläpp i skyddat vatten, kontakta omedelbart räddningstjänsten, tel 112.

Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller luft.

Förhindra utsläpp i avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Sug upp vätskan i inert absorptionsmedel t ex Vermikulit, samla ihop materialet och skicka det för avfallshantering.

Efter noggrann grovsanering, gör rent förorenade ytor med vatten.

Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta säkerhetsdatablad.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

För val av skyddshandskar se avsnitt 8.

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Undvik spill, samt kontakt med hud och ögon.

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras vid högst 50 °C.

Tankar av högvärdigt stål, glasfiberförstärkt polyester eller polyetylen är lämpliga material för lagringskärl.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden, Sverige

ETYLENGLYKOLMONOBUTYLETER

Nivågränsvärde 10 ppm / 50 mg/m³ Korttidsgränsvärde 20 ppm / 100 mg/m³

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.

Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.

Skyddshandskar märkta "Low Chemical resistant" eller "Waterproof" eller med vidstående piktogram rekommenderas.

Välj mekanisk slitstyrka med hänsyn till arbetsuppgiftens art enligt märkning med vidstående piktogram med fyra siffror som visar motstånd mot nötning, skäreffekter, rivning och punktering där 1 är sämst och 4 eller 5 är bäst.

Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.

För begränsning av miljöexposition, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: blekgul
b) Lukt	Ej tillämpligt
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	Ej tillämpligt
e) Smältpunkt/frys punkt	-3 °C
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	100 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)
g) Flampunkt	Ej tillämpligt
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	1,01 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten Obegränsat löslig (100%)
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	<10 cSt @ 20 °C
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Angriper vissa metaller.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Skydda mot värme och direkt solljus.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med syror.

Undvik starka baser och oxidationsmedel.

Undvik kontakt med metall.

Kan orsaka korrosion på aluminium och andra lättmetaller vid normal användning.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden.

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller ospecifik toxicitet

Ej angivet

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Toxicitet vid upprepad dosering

Ämnet är skadligt vid långvarig exposition.

Sensibilisering

Exsem (atopiskt eller okänd typ) kan förekomma.

Frätande och irriterande effekter

Irriterar ögon, hud, slemhinnor och övre luftvägar.

Synergism och antagonism

Förstärker allergirisken hos andra ämnen.

Påverkan på människans mikroflora

Hälsoskadlig inverkan på människans mikroflora kan ej uteslutas.

Relevanta toxikologiska egenskaper

ETYLENGLYKOLMONOBUTYLETER

LC50 Inhalation råtta 4h = 2,211 mg/L

LD50 Oralt råtta = 470 mg/kg

LD50 Dermal kanin = 220 mg/kg

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

ETYLENGLYKOLMONOBUTYLETER

LD50 elritsa (*Pimephales promelas*) 96h = 1900 mg/L

LC50 Id (*Leuciscus idus*) 96h = 1600 mg/L

LC50 solabborre (*Lepomis macrochirus*) 48h = 820 mg/L

LC50 guldfisk (*Carassius auratus*) 96h = 1700 mg/L

Produkten är eller innehåller ämne som klassats som irriterande. Skadlig inverkan på djur, växter och mikroorganismer i närmiljön kan inte uteslutas.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten är lätt nedbrytbar i naturen.

Tensiderna i den här produkten följer kriterierna för biologisk nedbrytbarhet enligt förordning 648/2004/EG.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Denna produkt eller dess ingredienser ackumuleras ej i naturen.

12.4 Rörligheten i jord

Produkten är blandbar med vatten och är därför rörlig i mark och vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Ej angivet

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Se även Avfallsförordning SFS 2011:927.

Klassificering enligt 2006/12

Rekommenderad avfallskod: 16 03 05 Organiskt avfall som innehåller farliga ämnen.

Rekommenderad avfallskod: 15 01 10 Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen.

Återvinning av produkten

Denna produkt återvinns normalt inte.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

Ej klassat som farligt gods

14.2 Officiell transportbenämning

Ej tillämpligt

14.3 Faroklass för transport

Ej tillämpligt

14.4 Förpackningsgrupp

Ej tillämpligt

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Ej tillämpligt

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2008-10-27 För information om tidigare sammansättningar, kontakta leverantören

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Eye Irrit 2	Irriterar ögonen (Kategori 2)
Acute Tox 4 <i>dermal</i>	Akut toxicitet (Kategori 4 hud)
Skin Irrit 2	Irriterande (Kategori 2)
Acute Tox 4 <i>oral</i>	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
Acute Tox 4 <i>vapour</i>	Akut toxicitet (Kategori 4 ångor)
No <i>phys haz</i>	Ej åsatt fysikalisk fara
No <i>environmental hazard</i>	Ej klassat som miljöfarligt
Eye Dam 1	Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Eye Irrit 2

Om ett ämne när det appliceras i ögat på ett djur framkallar följande positiva reaktioner hos minst 2 av 3 testade djur:

- hornhinnegrumling ≥ 1 och/eller
- irit ≥ 1 , och/eller
- konjunktival rodnad ≥ 2 och/eller
- konjunktivalt ödem (kemos) ≥ 2

beräknade som medelvärden efter en bedömning

vid 24, 48 och 72 timmar efter det att testmaterialet applicerats, och som helt går tillbaka inom en observationsperiod på 21 dagar

Skin Irrit 2

En eller flera kriterier 1-3 för hudirritation föreligger

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2013-02-11.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information

inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 453/2010 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- 1999/45/EG EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat
- 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 2006/12 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2006/12/EG av den 5 april 2006 om avfall
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. Förteckning över relevanta R-fraser, fvaroangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelser

Fulltext för riskfraser nämnda i Avsnitt 3

- R20/21/22 Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring
- R36/38 Irriterar ögonen och huden
- R38 Irriterar huden
- R41 Risk för allvarliga ögonskador

Fulltext för fvaroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H319 Orsakar allvarlig ögonirritation
- H312 Skadligt vid hudkontakt
- H315 Irriterar huden
- H302 Skadligt vid förtäring
- H332 Skadligt vid inandning
- H318 Orsakar allvarliga ögonskador

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Farosymbol

Irriterande

R-fraser

R36/38 Irriterar ögonen och huden

S-fraser

S24/25 Undvik kontakt med huden och ögonen

S26

Vid kontakt med ögonen spola genast med mycket vatten och kontakta läkare

S37

Använd lämpliga skyddshandskar

S46

Vid förtäring kontakta genast läkare och visa denna förpackning eller etiketten

S64

Vid förtäring, skölj munnen med vatten (endast om personen är vid medvetande)

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.